

Valtuusto

Tid / Aika 10.11.2025 kl. / klo 13:00 -

Plats / Paikka Paraisten kaupungintalo, Komentosilta

§

114	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	2
115	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen	3
116	Yleinen informaatio	4
117	Kaupunginhallituksen ja valtuuston vuoden 2026 kokousaikataulu	5
118	Paraisten kaupungin vuosien 2026–2029 strategian hyväksyminen	8
119	Vuoden 2026 tuloveroprosentti	10
120	Vuoden 2026 kiinteistöveroprosentit	12
121	Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma	13
122	Päätös Paraisten kaupungin sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä	17
123	Uuden varajäsenen valitseminen tarkastuslautakuntaan	20
124	Valtuutettu Paola Frabonin ym. aloite saariston matkailun kehittämisestä	21
125	Muut myöhemmin kuulutetut tai kiireellisiksi katsotut asiat	25
126	Valtuusto- ja muut aloitteet	26

Det justerade protokollet med tillhörande anvisningar för begäran om omprövning och besvärсанvisning hålls tillgängligt på stadens webbplats, www.pargas.fi, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.parainen.fi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

10.11.2025

Ordförande / Puheenjohtaja Sandra Bergqvist

Valtuusto

10.11.2025

114

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Valtuusto 10.11.2025

Päätös

Valtuusto

10.11.2025

115
Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Valtuusto 10.11.2025

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan valittavaksi Mia Forssell ja Markus Johansson.

Päätös

Valtuusto

10.11.2025

116
Yleinen informaatio

Valtuusto 10.11.2025

Valtuustolle annetaan infokatsaus seuraavista asioista:

Kirjastopäällikkö Tapani Häkkinen esittelee lasten ja nuorten kirjastopolkua.

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 245 27.10.2025
10.11.2025

117

Kaupunginhallituksen ja valtuuston vuoden 2026 kokousaikataulu

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 245

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Hallinto on laatinut ehdotuksen kaupunginhallituksen ja valtuuston vuoden 2026 kokousaikatauluksi. Muiden luottamuselinten tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen ja valtuuston kokousaikataulu, jotta ne saavat asiansa kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi joustavasti ja oikea-aikaisesti.

Kaupunginhallituksen esityslistan on sovittu olevan valmiina esityslistan julkaisua edeltävänä maanantaina, jotta käännoistyölle jää riittävästi aikaa. Voimassa olevan hallintosäännön §:n 180 mukaan kokouskutsu on lähetettävä sähköisesti viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Esityslista julkaistaan kaupunginhallituksen kokousta edeltävänä torstaina.

Myös valtuuston esityslista julkaistaan kokousta edeltävänä torstaina. Julkaisu tapahtuu sekä luottamushenkilöportaalissa että kaupungin verkkosivuilla.

Ehdotus vuoden 2026 kokousaikatauluksi

Kaupunginhallitus	Valtuusto
19.1.	
9.2.	23.2.
2.3.	16.3.
23.3. (tilinpäätös)	
13.4.	27.4.
11.5.	25.5. (tilinpäätös)
1.6.	15.6.
17.8.	
7.9.	21.9.
5.10. (talousarvio)	12.10.
26.10. (talousarvio + veroprocentit)	
30.11.	9.11. (talousarvio + veroprocentit)
14.12.	7.12.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- 1) hyväksyä vuoden 2026 kokousaikataulun
- 2) ehdottaa valtuustolle kokousaikataulun hyväksymistä

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 245 27.10.2025
10.11.2025

3) että kaupunginhallituksen iltakoulujen ajankohdasta ja sisällöistä, mahdollisista valtuustoinfoista sekä valtuuston seminaareista annetaan ehdotukset erikseen

4) että kaupunginhallituksen kokousten kokouskutsu ja esityslista julkaistaan sähköisessä Cloud Meeting -kokousportaalissa ja kaupungin verkkosivuilla viimeistään kaupunginhallituksen kokousta edeltävänä torstaina. Myös valtuuston kokousten esityslista julkaistaan sähköisessä Cloud Meeting -kokousportaalissa ja kaupungin verkkosivuilla viimeistään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto 10.11.2025
824/00.01.02/2025

Ehdotus vuoden 2026 kokousaikatauluksi

Kaupunginhallitus	Valtuusto
19.1.	
9.2.	23.2.
2.3.	16.3.
23.3. (tilinpäätös)	
13.4.	27.4.
11.5.	25.5. (tilinpäätös)
1.6.	15.6.
17.8.	
7.9.	21.9.
5.10. (talousarvio)	12.10.
26.10. (talousarvio + veroprocentit)	
30.11.	9.11. (talousarvio + veroprocentit)
14.12.	7.12.

Päätösehdotus

Valtuusto päättää

1) hyväksyä kokousaikataulun vuodelle 2026

2) että kaupunginhallituksen iltakoulujen ajankohdasta ja sisällöistä, mahdollisista valtuustoinfoista sekä valtuuston seminaareista annetaan ehdotukset erikseen

3) että kaupunginhallituksen kokousten kokouskutsu ja esityslista julkaistaan sähköisessä Cloud Meeting -kokousportaalissa ja kaupungin verkkosivuilla viimeistään kaupunginhallituksen kokousta edeltävänä torstaina. Myös valtuuston kokousten esityslista julkaistaan sähköisessä Cloud Meeting

Kaupunginhallitus	§ 245	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

kokousportaalissa ja kaupungin verkkosivuilla viimeistään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina.

Päätös

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 246 27.10.2025
10.11.2025

118

Paraisten kaupungin vuosien 2026–2029 strategian hyväksyminen

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 246

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaikkien kuntien on laadittava valtuustokaudeksi strategia. Paraisten kaupungin strategia on muotoiltu vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin ja sen lähtökohtana on Paraisten ainutlaatuinen identiteetti saaristokaupunkina.

Paraisten kaupungin strategian 2030 johtotähtenä on visio "Kasvua, joka näkyy ja tuntuu". Asukkaille tarjotaan täällä hyviä palveluja, kouluja, yhteisö, työtä ja harrastuksia sekä monipuolisia asumisvaihtoehtoja, tämä kaikki ainutlaatuisen luonnon ympäröimänä. Strategia korostaa yhteistyön ja rohkeiden päätösten merkitystä luotaessa osallistavaa ja kestävää kasvua, jossa sekä ihmiset että yritykset löytävät merenläheisen kotinsa ja tulevaisuudennäkymät.

Visiona vuodelle 2030 on, että kaupunki pääsee täyteen kukoistukseensa, ja kasvu tarkoittaa muutakin kuin numeroita: se on osallistumista, oppimista ja oivalluksia. Parainen on paikka, jonne halutaan asumaan ja jonka yritykset näkevät houkuttelevana kotikuntana. Kasvua edistetään aktiivisella yhteistyöllä, rohkealla kaupunkikehittämisellä ja hyvällä kaavoituksella.

Strategia perustuu kolmeen keskeiseen arvoon, jotka ovat rohkeus, rakkaus ja mutkattomuus. Rohkeus tarkoittaa kasvun ja menestyksen paikkojen näkemistä, rohkeiden päätösten tekemistä ja ideoiden jalostamista teoiksi. Rakkaus merkitsee välittämistä kaupungin asukkaista ja luonnosta sekä tilojen luomista kohtaamisille ja yhteisöllisyydelle. Mutkattomuus tarkoittaa, että Paraisilla arki rullaa mutkattomasti, viestintä on selkeää ja prosessit ovat tehokkaita.

Vision toteuttamiseksi käytännössä kaupunki on tunnistanut viisi strategista kasvuhanketta:

Mereltä merelle – Pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma, joka vahvistaa Paraisten keskustaa ja luo keskustaan paljon uusia asuntoja, Norrby ja vierassatama keskeisinä solmukohtinaan.

Sillalta sillalle – Parantuneet tieyhteydet, varsinkin Paraistenväylä, lyhentävät matka-aikaa Turkuun ja kehittävät Kirjalansaaresta houkuttelevan asuinalueen lapsiperheille.

Satamasta satamaan – Nauvon elinvoiman ja vetovoiman kehittäminen luomalla uusia asunto- ja yritystontteja sekä saaristoidentiteetin korostaminen.

Saarelta saarelle – Saaristo-ohjelma, joka kokoaa yhteen kokemuksia ja luo kehitystä saarille suuntautuvan muuton, elinkeinojen ja palvelujen vahvistamiseksi kaupungin uloimmissa osissa.

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 246 27.10.2025
10.11.2025

Majakalta majakalle – Kasvuohjelma selkeän ja uskottavan brändin rakentamiseksi Paraisille sekä viestintäsuunnitelma ja markkinointisuunnitelma vuosiksi 2026–2029.

Strategia on laadittu yhteistyössä kaupungin poliitikkojen, esihenkilöiden ja henkilöstön kanssa. Strategian jalkauttamiseen päivittäiseen toimintaan tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Kaupungin vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma perustuvat uuteen strategiaan. Strategia on sekä ohjauksen ja kehittämisen väline että tarina Paraisten tulevaisuudesta. Parainen on kestävästi kasvava kaupunki, jossa asukkaat ja yritykset yhdessä muovaavat yhteisen tulevaisuutensa.

Liite

Kaupungin strategia-asiakirja

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Paraisten kaupungin vuosien 2026–2029 strategian.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto 10.11.2025
862/00.01.02/2025

Liite

Kaupungin strategia-asiakirja

Päätösehdotus

Valtuusto hyväksyy Paraisten kaupungin vuosien 2026–2029 strategian.

Päätös

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 247 27.10.2025
10.11.2025

119

Vuoden 2026 tuloveroprosentti

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 247

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Verotusmenettelystä annetun lain (520/2010, 1558/1995) 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa veroprosenttien suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Paraisten kaupungin vuoden 2025 tuloveroprosentiksi vahvistettiin 7,9 %.

Tuloveroprosentti ilmoitetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu ennallaan pysyvän tuloveroprosentin mukaan.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto päättää, että Paraisten kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2026 on 7,9 %.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Lopullisen käsittelyn jälkeen: Pääkirjanpitäjä UA

Valtuusto 10.11.2025
816/02.03.01/2025

Päätösehdotus

Valtuusto päättää, että Paraisten kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2026 on 7,9 %.

Päätös

Jakelu

Pääkirjanpitäjä UA

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 248

27.10.2025

10.11.2025

120

Vuoden 2026 kiinteistöveroprosentit

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 248

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan veroprosenteista (kuntalaki 410/2015, 111 §).

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan valtuuston on määrättävä kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruus vuosittain etukäteen. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Kiinteistöveroprosenteille on kiinteistöverolaissa säädetty ylä- ja alarajat. Kunnat voivat päättää veroprosentit lain määrittämän vaihteluvälin rajoissa.

Kiinteistöverolaissa vaihteluväli määritetään seuraavasti:

Yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja	1,30–2,00 %
Yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset	0,93–2,00 %
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,41–1,00 %
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	0,93–2,00 %
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	2,00–6,00 %
Voimalaitosten veroprosentti	enintään 3,10 %

Kaupungin kiinteistöveroprosentit vuonna 2025 ovat seuraavat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja	1,50 %
Yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset	1,50 %
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,47 %
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,50 %
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	4,00 %
Voimalaitosten veroprosentti	3,10 %

Tiedot vuoden 2026 veroprosenteista on toimitettava Verohallinnolle viimeistään 17.11.2025.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto päättää, että Paraisten kaupungin kiinteistöveroprosentit vuonna 2026 ovat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja	1,50 %
Yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset	1,50 %

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 248

27.10.2025

10.11.2025

Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,47 %
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,50 %
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	4,00 %
Voimalaitosten veroprosentti	3,10 %

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Lopullisen käsittelyn jälkeen: Pääkirjanpitäjä UA, lupapalvelupäällikkö SS

Valtuusto 10.11.2025
816/02.03.01/2025

Päätösehdotus

Valtuusto päättää, että Paraisten kaupungin kiinteistöveroprosentit vuonna 2026 ovat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja	1,50 %
Yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset	1,50 %
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,47 %
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,50 %
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	4,00 %
Voimalaitosten veroprosentti	3,10 %

Päätös

Jakelu

Pääkirjanpitäjä UA, lupapalvelupäällikkö SS

Kaupunginhallitus	§ 233	06.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 249	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

121

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus 06.10.2025 § 233

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman laatimisohteet kokouksessaan 18.8.2025 §:ssä 183.

Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden suunnitelmakauden kuluessa. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla edellisten tilikausien alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Ensimmäinen luonnos kaupungin käyttö- ja investointitalousarvioksi esitellään kokouksessa.

Oheismateriaali

Osastojen vuoden 2026 käyttötalousarvio

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus käy lähetekeskustelun vuoden 2026 talousarviosta ja ottaa asian uudelleen käsittelyyn kokouksessaan 27.10.2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 249

Kaupunginhallitus	§ 233	06.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 249	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupungin tulojen kehitys

Kaupungin veroennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteisiin (syyskuu 2025) verotettavien tulojen kehityksestä. Talousarviovuoden 2026 kunnallinen tuloveroprosentti on 7,9.

Verojen kokonaismääräksi arvioidaan vuoden 2026 talousarviossa 43,3 miljoonaa euroa ja valtionosuuksien kokonaismääräksi 9,7 miljoonaa euroa (Kuntaliiton 23.9.2025 tekemien laskelmien perusteella).

Ehdotus käyttötalousarvioksi

Kaupungin käyttötalouden toimintakatteeksi arvioidaan 50,6 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Kokonaistoimintatuotot talousarviossa ovat 25,3 miljoonaa euroa. Talousarvioon sisältyy 0,2 miljoonaa euroa myyntivoittoja kiinteistöjen myynnistä. Kaupungin toimintatuotot ovat vähentyneet 9,8 prosenttia vuoteen 2025 verrattuna sote-kiinteistöistä saatujen vuokratulojen poisjäämisen vuoksi.

Käyttötalouden toimintakuluiksi arvioidaan 75,9 miljoonaa euroa, josta henkilöstökulujen osuus on 34,2 miljoonaa euroa ja ostopalvelujen osuus 19,8 miljoonaa euroa. Menopuolella ostopalvelut ovat vähentyneet 2,4 prosenttia ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 17,1 prosenttia sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen seurauksena.

Ehdotus investointitalousarvioksi

Kaupungin investointitalousarvio vuonna 2026 on 8 683 000 euroa (netto).

Kaupungin investointitalousarvioon kohdistuu suuri paine, ja sen osalta on tehty tiukkoja priorisointeja. Vuoden 2026 talousarviossa suurin yksittäinen investointi on Malms skolan peruskorjaus, jonka kustannukset ovat 4 733 000 euroa vuonna 2026.

Investointitalousarvion koko ei tule mahdollistamaan kaupungin investointien omarahoitusta.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa on 1,7 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulokseksi on budjetoitu -3,5 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämäksi -3,5 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus	§ 233	06.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 249	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

Kaupungin lainakanta tulee vuonna 2026 kasvamaan 6,8 miljoonalla eurolla yhteensä 56,9 miljoonaan euroon. Lainakanta asukasta kohden on siis noin 3 859 euroa/asukas (vuoden 2024 tilinpäätös: 3 240 euroa/asukas).

Kaupungin edellisiltä vuosilta kertynyt ylijäämä 1.1.2025 on 23 724 559 euroa.

Liite Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma

Esittelijä Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallitus valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginhallituksen kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat ja korjaamaan mahdolliset virheet ja puutteet.

Päätös Työllisyyspalvelujen talousarvioehdotuksen käsittelyn aikana jäsen Markku Orell ehdotti, että Toiminta 2026 -tekstiin (sivu 38) lisätään kolmannen kappaleen jälkeen virke: Kehitetään "Paraisten malli" pitkäaikaistyöttömien määrän vähentämiseksi. Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Jäsen Jeanette Björklund ehdotti, että pakolaisyksikön tekstistä (sivu 38) poistetaan virke "Uudet asiakkaat kotoutetaan ruotsiksi." Markku Orell ehdotti lisäksi, että virkkeet "Yksi kaupungin ensisijaisista tavoitteista on kasvun ja asukasmäärän lisääminen. Konkreettisena keinona voisi olla kiintiöpakolaisten määrän lisääminen." poistetaan (sivu 38). Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotukset yksimielisesti.

Hyvinvointipalvelut ja kolmas sektori -yksikön talousarvioehdotuksen käsittelyn aikana jäsen Jeanette Björklund ehdotti, että tunnuslukuun "Hyvinvointityön valtionosuus" (sivu 47) lisätään sanat "(HYTE-kerrointa varten)". Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Yksikön kirjasto talousarvioehdotuksen (sivu 49) käsittelyn aikana jäsen Maria Sainio ehdotti Markku Orellin kannattamana, että Toiminta 2026 -otsikon alle lisätään virke: "Liitytään Kansalliseen e-kirjastoon, kustannus n. 10 000 €." Kustannus ei aiheuta määrärahalisäystä. Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Jäsen Merja Fredriksson ehdotti Gunilla Granbergin kannattamana, että Tulevaisuusanalyysin 2027–2028 alta (sivu 49) poistetaan virke "Meidän on mahdollisesti puntaroitava saariston palveluja tulevaisuudessa." Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Kaupunginhallitus	§ 233	06.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 249	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotukset vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelmaksi muilta osin.

Valtuusto 10.11.2025
388/02.02.00/2025

Liite

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma

Päätösehdotus

Valtuusto hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman.

Valtuusto valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan valtuuston kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat ja korjaamaan mahdolliset virheet ja puutteet.

Päätös

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 257 27.10.2025
10.11.2025

122

Päätös Paraisten kaupungin sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 257

Valmistelija

Tekninen johtaja Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sosiaali- ja terveystalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu on siirtynyt kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 lukien. Uudistuksen toimeenpanosta annetun lain 22 §:n mukaisesti kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimitilat siirtyivät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023. Hyvinvointialueen (Varha) ja kunnan tuli tehdä näistä toimitiloista ainakin 31.12.2025 asti voimassa olevat vuokrasopimukset, joihin sisältyy hyvinvointialueelle mahdollisuus pidentää sopimusten voimassaoloaikaa yhdellä vuodella (2026).

Varha on aikaisemmin ilmoittanut, että se ei aio hyödyntää optiota vuokrasopimusten jatkamiseen vuodelle 2026, joten nykyiset vuokrasopimukset päättyvät vuoden 2025 lopussa. Samanaikaisesti tämän kanssa on aloitettu Paraisten kaupungin ja Varhan väliset neuvottelut uusista vuokrasopimuksista vuodesta 2026 lukien.

Toimeenpanolain sekä valtioneuvoston kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 antaman asetuksen mukaan kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöt sekä pelastustoimen kiinteistöt on yhtiöitettävä siirtymäkauden loppuun mennessä. Tämä merkitsee sitä, että kiinteistöt on siirrettävä yhtiölle viimeistään 1.1.2026, jotta vuokrausta on mahdollista jatkaa markkinaehtoisesti.

Koska Varha ei jatka nykyisiä vuokrasopimuksia, vuokrasuhteet päättyvät vuodenvaihteessa 2025–2026. Jotta voidaan varmistaa kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen ja pelastustoimen kiinteistöjen toimiva ja lainmukainen vuokraus hyvinvointialueelle, on välttämätöntä perustaa kiinteistöyhtiö. Yhtiö tulee olemaan Varhan vuokranantaja ja toimimaan kilpailluilla markkinoilla. Yhtiön perustaminen mahdollistaa tulevien siirtojen valmistelun, kiinteistökantaa koskevat selvitykset sekä tulevien vuokrien ja kiinteistöhallinnon suunnittelun.

Kiinteistökohtaiset siirrot, mukaan lukien siirtotapa ja olemassa olevien kiinteistöjen mahdolliset arvostukset, tulevat tarkentumaan myöhemmin. Sillä, että yhtiö perustetaan nyt, on tarkoitus mahdollistaa hallittu ja oikeudellisesti kestävä siirtymäprosessi, jonka on oltava toteutettuna viimeistään 1.1.2026.

Perustettavaksi ehdotettava yhtiö tulee olemaan 100-prosenttisesti Paraisten kaupungin omistama. Uuden yhtiön yhtiöjärjestyksessä määrätään, että sen toiminnan tarkoituksena on kiinteistöjen omistaminen, hallinnointi ja vuokraaminen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tarpeisiin.

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 257 27.10.2025
10.11.2025

Paraisten kaupungin ja hyvinvointialueen (Varha) välisiä neuvotteluja siirtymäkauden päättymisen jälkeisistä tulevista vuokrasopimuksista ja -tasoista ei ole vielä saatu päätökseen. Siitä huolimatta on tärkeää, että kaupunki valmistautuu jo nyt perustamalla vastaanottavan kiinteistöyhtiön, jotta kaupungin sote-kiinteistöjen vuokraamiselle Varhalle 1.1.2026 alkaen on olemassa edellytykset. Tässä vaiheessa ehdotetaan siksi, että yhtiö perustetaan, mutta että kiinteistökohtaiset siirtopäätökset ja muut toimenpiteet tehdään myöhemmässä vaiheessa.

Yhtiön perustamista varten yhtiön hallituksen jäsenet on valittava samanaikaisesti kun päätös yhtiöittämisestä tehdään. Yhtiön hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan yhtiön perustamisen jälkeen.

Oheismateriaali

Osakeyhtiön perustamissopimusluonnos
Paraisten kiinteistöyhtiö Oy:n yhtiöjärjestysluonnos

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa valtuustolle seuraavaa:

1. Paraisten kaupunki perustaa kuntaomisteisen kiinteistöyhtiön kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjä ja pelastustoimen kiinteistöjä varten.
2. Kaupunginjohtaja voi tehdä yhtiötä koskeviin asiakirjoihin teknisiä korjauksia.
3. Kaupunginhallitus valtuutetaan päättämään yhtiölle siirrettävistä kiinteistökohteista, tukipalvelujen järjestämisestä sekä muista yksityiskohdista, jotta lain vaatima sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittäminen voidaan toteuttaa.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää ehdottaa, että perustettavan yhtiön hallitukseen valitaan Peter Karlsson, Merja Fredriksson, Tina Axén, Mikaela Luoma, Johan Broos ja Staffan Åberg.

Päätös

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa valtuustolle seuraavaa:

1. Paraisten kaupunki perustaa kuntaomisteisen kiinteistöyhtiön kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjä ja pelastustoimen kiinteistöjä varten.
2. Kaupunginjohtaja voi tehdä yhtiötä koskeviin asiakirjoihin teknisiä korjauksia.
3. Kaupunginhallitus valtuutetaan päättämään yhtiölle siirrettävistä kiinteistökohteista, tukipalvelujen järjestämisestä sekä muista yksityiskohdista, jotta lain vaatima sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittäminen voidaan toteuttaa.

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 257

27.10.2025

10.11.2025

Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto 10.11.2025
363/02.07.00/2024

Päätösehdotus

Valtuusto päättää, että:

1. Paraisten kaupunki perustaa kuntaomisteisen kiinteistöyhtiön kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjä ja pelastustoimen kiinteistöjä varten.
2. Kaupunginjohtaja voi tehdä yhtiötä koskeviin asiakirjoihin teknisiä korjauksia.
3. Kaupunginhallitus valtuutetaan päättämään yhtiölle siirrettävistä kiinteistökohteista, tukipalvelujen järjestämisestä sekä muista yksityiskohdista, jotta lain vaatima sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittäminen voidaan toteuttaa.

Päätös

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 252

27.10.2025

10.11.2025

123

Uuden varajäsenen valitseminen tarkastuslautakuntaan

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 252

Valmistelija

Valmistelusihteeri Petra Öhman, puh. 040 488 6021
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Ari Lindroos on ollut Thorbjörn Skärströmin henkilökohtainen varajäsen tarkastuslautakunnassa. Valtuusto valitsi 13.10.2025 §:ssä 105 Ari Lindroosin tarkastuslautakunnan jäseneksi Thorbjörn Skärströmin tilalle. Valtuuston on sen vuoksi valittava Ari Lindroosille henkilökohtainen varajäsen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee Ari Lindroosille henkilökohtaisen varajäsenen tarkastuslautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2025–2029.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Valtuuston päätöksen jälkeen: Valittu, tarkastuslautakunta, palkka- ja HR-
asiantuntija JT

Valtuusto 10.11.2025
402/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Valtuusto valitsee Ari Lindroosille henkilökohtaisen varajäsenen tarkastuslautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2025–2029.

Päätös

Jakelu

Valittu, tarkastuslautakunta, palkka- ja HR-asiantuntija JT

Kaupunginhallitus	§ 92	14.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 258	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

124

Valtuutettu Paola Frabonin ym. aloite saariston matkailun kehittämisestä

Kaupunginhallitus 14.04.2025 § 92

Valmistelija

Talous- ja hallintopäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Valtuuston kokouksessa 17.3.2025 jätettiin seuraava aloite:

”Ehdotus

Matkailu saaristossa on yksi tärkeimmistä kasvua tukevista moottoreista ja ratkaiseva tekijä saariston kehitykselle. Nämä kaupungin strategioissa asetetut tavoitteet tuntuvat uhatuilta, kun toimialalle suunnitellaan uusia uudelleenjärjestelyjä. Me allekirjoittaneet vaadimme kaupunkia kehittämään matkailua vahvasti edelleen alueemme ja sen tarjoaman potentiaalin pohjalta. Toivomme selvitystä siitä, miten matkailuasiat tullaan hoitamaan uudessa organisaatiossa, sekä kehittämisen ennakkoinnista ja edellytyksistä.

Paraisten saaristo ja matkailun tulevaisuus

Paraisilla, jolla on 10 000 saarta, on ainutlaatuinen matkailupotentiaali. Matkailusesonki on kuitenkin lyhyt, minkä vuoksi matkailualan toimijoiden on vaikea panostaa täysillä. Monet saariston asukkaat yhdistävät useita eri töitä, mutta matkailusesongin pidentäminen mahdollistaisi vakaammat ansiot ja elinkeinoelämän kehityksen. Tämä edellyttää kuitenkin koordinoitua kuntatasolla.

Parainen ei tavoittele massaturismia, vaan panostaa ekomatkailuun ja pienimuotoisiin elämyksiin sopusoinnussa luonnon kanssa. Matkailu on edellytys myös ulkosaariston pysymiselle elävänä ja asuttuna ympäri vuoden. Matkailu vaikuttaa myönteisesti koko kaupungin talouteen, ja lukuisat kaupungin pienyritykset ovat suoraan tai välillisesti riippuvaisia matkailusta. Saaristo ja erityisesti elämä ”lauttojen takana” ovat ainutlaatuisia, ja yhteistyötä lähikuntien kanssa tarvitaan, mutta kuitenkin niin, että Parainen säilyttää oman identiteettinsä. Paraisten saaristo on yksi Suomen tärkeimmistä matkailukohteista, mikä näkyi hyvin korona-aikana.

Kaupungin strategia nostaa matkailun esiin priorisoitavana toimialana. Samaan aikaan matkailupäällikön virka katoaa ja asiantunteva, palkittu henkilöstö siirtyy muihin tehtäviin. Käynnissä oleva uudelleenorganisointi herättää monissa yrittäjissä ja poliitikoissa vakavan huolen siitä, miten nämä tavoitteet voidaan jatkossa saavuttaa. Matkailuyrittäjät ovat ottaneet yhteyttä kaupunginhallitukseen ja luottamushenkilöihin. Myös he ovat ilmaisseet voimakkaan huolensa siitä, että matkailun kehittäminen on vaarassa jäädä vähemmälle huomiolle ja että asiantuntemus heikkenee. Strateginen ja osaava johtaminen on tärkeää myös matkailuasioissa.

Kaupunginhallitus	§ 92	14.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 258	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

Haluamme kutsua itseämme Saariston pääkaupungiksi, mutta olemmeko valmiita panostamaan siihen? Matkailun kehittäminen on erittäin tärkeää, jotta voidaan luoda lisää työpaikkoja ja lisätä siten tulomuuttoa. Tämä tukisi palvelutarjonnan säilyttämistä asukkaille sekä useiden eri alojen yrittäjille, joiden asiakkaita matkailijat sekundäärisesti ovat. Ammattimaisesti johdettu ja strategisesti toteutettu matkailun kehittäminen vahvistaa asukkaiden saatavilla olevia palveluja, luo tärkeitä työpaikkoja saaristoon, ylläpitää liikenneyhteyksiä ja mahdollistaa tulomuuton.

Siksi pyydämme selvennystä seuraaviin kysymyksiin ennen kuin hallintosääntöä muutetaan:

- Miten matkailun kehittämisen tehokkuus ja asiantuntemus varmistetaan uudessa organisaatiossa?
- Kuka vastaa jatkossa matkailualan toimijoiden tukemisesta oikeanlaisella alan erikoisosaamisella ja miten yritysten matkailutuotteiden kehittämiseen varmistetaan osaava tuki tulevaisuudessa?
- Kuka valvoo jatkossa kaupunkimme etuja asiantuntevasti valtakunnallisella ja alueellisella tasolla niin, että matkailu hyödyttää kaupunkiamme ja sen asukkaita, jotta kaupunkimme kehitys ei kulkisi väärään suuntaan?
- Miten maailman kauneimman saariston ja sen matkailupalvelujen markkinointi organisoidaan tehokkaasti ja asiantuntevasti uudessa organisaatiossa ja minkä kanavien kautta?

Odotamme edellä esitettyihin kysymyksiin vastausta ja selkeitä perusteluja muutoksille elinkeinopäällikkö Niina Hemmingiltä ja entiseltä matkailupäälliköltä Benjamin Donnerilta.”

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuutettu Paola Frabonin ym. aloitteen saariston matkailun kehittämisestä elinkeinopalvelujen osaston valmisteltavaksi.

Vastuuvalmistelija on elinkeinopäällikkö Niina Hemming.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 258

Valmistelija

Elinkeinojohtaja Niina Hemming, puh. 040 184 3879
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Matkailun asiantuntemus ja kehittämisen tehokkuus

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 92 14.04.2025
§ 258 27.10.2025
10.11.2025

Vaikka matkailupäällikön tehtävä lakkautettiin, kaupungin panostukset matkailuun eivät vähene. Matkailu on integroitu tiiviimmin osaksi elinkeinopalveluiden osastoa, mikä luo paremmat edellytykset eri alojen väliselle yhteistyölle. Matkailun kehittäminen keskittyy aikaisempaa selkeämmin matkailualan yrittäjien liiketoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Hankkeet tullaan valikoimaan selkeämmin matkailun kasvu päämääränä ja hankkeiden tehokkuutta lisätään ja yhtenäistetään yhteistyön lisäämisellä Visit Turku Archipelagon kanssa.

Tuki matkailutoimijoille

Kaupunki jatkaa aktiivisena yhteistyökumppanina matkailuyrittäjille. Pyritään varmistamaan, että toimijat saavat myös jatkossa asiantuntevaa neuvontaa, ohjausta, verkostoitumista, kouluttautumista ja apua palveluidensa kehittämiseen. Toimijoille tarjotaan laatusertifikoitua yritysneuvontaa ja palveluseteleillä hankittavia yrittäjille tarjottavia asiantuntijapalveluita laajennetaan. Matkailutulon kasvattamisen suurin kasvupotentiaali löytyy tällä hetkellä kansainvälisen matkailun kasvusta, mikä mahdollistaa myös matkailusesongin pidentämisen. Pohjoismaat ovat tällä hetkellä kansainvälisesti kiinnostava kohde, joten Paraisten edun mukaista on käyttää hyväksi yleinen kiinnostus pohjoismaita kohtaan ja kohdentaa matkailun kehittämisen painopistettä kansainväliseen matkailuun. Tämä tapahtuu yhteistyön kautta Visit Turku Archipelagon kanssa auttamalla yrityksiä saattamaan palvelunsa kansainvälisesti saavutettaviksi ja saataviksi sekä kehittämällä palveluita vastaamaan kansainvälistä kysyntää. Kaupungille siirtyneet työllisyyspalvelut tullaan sitomaan tiiviimmin työvoiman saatavuuden takaamiseksi.

Edunvalvonta alueellisesti ja valtakunnallisesti

Paraisten kaupungin elinkeinojohtaja ja matkailun henkilökunta osallistuvat jatkossakin matkailuverkostoihin sekä alueellisella että kansallisella tasolla.

”Maailman kauneimman saariston” markkinointi

Markkinointia jatketaan ammattimaisesti ja monikanavaisesti tiiviissä yhteistyössä Visit Turku Archipelagon ja hankkeiden kanssa. Paraisten kaupungin rooli markkinoinnissa on tehdä Parainen ja Paraisten saaristo houkuttelevaksi matkakohteeksi. Markkinointi keskitetään erityisesti matkailusesongin ulkopuoliseen aikaan tavoitteena lisätä alueen kiinnostavuutta myös syksyllä, talvella ja keväällä. Visit Turku Archipelago toteuttaa alueemme kansainvälisen markkinoinnin ja myynnin kehittämisen ja Paraisten kaupungin matkailumarkkinointi keskittyy kotimaiseen matkailuun. 95% kotimaisesta matkailusta on suomen kielistä, joten markkinointi toteutetaan kohderyhmätietoisesti pääasiallisesti suomen kielellä. Tarkempi markkinointisuunnitelma tehdään kaupungin uuden strategian mukaisesti.

Korostetaan, että kaupungin strategiassa matkailu säilyy jatkossakin tärkeänä painopisteenä. Organisaatiomuutos ei ole tarkoitettu heikentämään matkailun asemaa, vaan luomaan kokonaisvaltaisempia ja pitkäjänteisempiä edellytyksiä kehittämiselle.

Kaupunginhallitus	§ 92	14.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 258	27.10.2025
Valtuusto		10.11.2025

Esittelijä Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1) merkitä aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi ja
2) ehdottaa, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu Lopullisen päätöksen jälkeen: Aloitteen tekijä

Valtuusto 10.11.2025
236/14.00.01/2025

Päätösehdotus

Valtuusto

1) päättää hyväksyä aloitteelle annetun selvityksen ja
2) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Jakelu Aloitteen tekijä

Valtuusto

10.11.2025

125

Muut myöhemmin kuulutetut tai kiireellisiksi katsotut asiat

Valtuusto 10.11.2025

Päätösehdotus

Valtuusto merkitsee saaneensa tiedoksi seuraavat asiakirjat:

Päätös

Valtuusto

10.11.2025

126

Valtuusto- ja muut aloitteet

Valtuusto 10.11.2025

Valtuusto merkitsee saaneensa tiedoksi seuraavat aloitteet:

Päätös
